

Το χιούμορ, αντίδοτο κατά του πανικού

Του Νίκου Ευσταθίου, [Διαδικτυακό Άρθρο στην Καθημερινή] (Διασκευή)
<https://www.kathimerini.gr/world/1071199/to-chioumor-antidoto-kata-toy-panikoy/>

Υπάρχει ένα πράγμα το οποίο είναι εξίσου, αν όχι περισσότερο **μεταδοτικό** από τον κορωνοϊό, και αυτό είναι το **γέλιο**. Το **αποδεικνύουν** τα αμέτρητα ξεκαρδιστικά βίντεο, ανέκδοτα και **memes** που ανήρτησαν εκατοντάδες χιλιάδες χρήστες ανά τον κόσμο και **κοινοποίησαν** άλλοι τόσοι. **Τόσο** η αναζήτηση των ανθρώπων για μια **διέξοδο** από την πραγματικότητα της απομόνωσης **όσο** και ο διαδικτυακός τρόπος ζωής που επιβάλλουν οι συνθήκες, **σπρώχνουν** τους χρήστες προς τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, και οι δημοσιεύσεις γίνονται **viral** με **πρωτοφανείς** ρυθμούς, μαζεύοντας δεκάδες χιλιάδες κοινοποιήσεις σε μερικά εικοσιτετράωρα. Οι ειδικοί ψυχολόγοι, **άλλωστε**, προειδοποιούν πως πέρα από τον σωματικό κίνδυνο της πανδημίας δοκιμάζεται σοβαρά και η ψυχική υγεία λόγω της κοινωνικής απομόνωσης, και το χιούμορ είναι ένα **επιβεβαιωμένο** όπλο κατά του τρόμου και του πανικού που βρίσκεται γενναιόδωρα στη διάθεσή μας.

«**Νομίζω** πως τα ανέκδοτα για τα **τραυματικά** και τρομακτικά γεγονότα είναι απλά **αναπόφευκτα**. Το να **αναζητεί** κανείς το φως σε κάτι σκοτεινό είναι ανθρώπινη ανάγκη, πόσο μάλλον όταν οι περισσότεροι άνθρωποι στον πλανήτη αντιμετωπίζουν την ίδια **απροσδόκητη** πραγματικότητα», αναφέρει η κωμικός Τζούλι **Μέρικα**, η χιουμοριστική δημοσίευση της οποίας προσέγγισε τις 50.000 κοινοποιήσεις. Ο stand-up comedian Τζέιμι Σρίνερ Μπίντλελ από το Σικάγο, ο οποίος ανακοίνωσε πως θα φιλοξενήσει διαδικτυακό σόου στη θέση των ακυρωμένων παραστάσεών του, συμφωνεί και επαυξάνει. «Πιστεύω πως όχι μόνο μπορούμε, αλλά επιβάλλεται να κάνουμε αστεία για τον κορωνοϊό, παράλληλα φυσικά με τη λήψη μέτρων και την κατανόηση της σοβαρής πραγματικότητας. Κάποια στιγμή, θα είμαστε η γενιά των **παππούδων** που θα εξιστορεί στα εγγόνια ιστορίες πανδημίας. Τα ανέκδοτα μας βοηθούν να μη χάνουμε την ελπίδα μας, και μας θυμίζουν πως τα πράγματα θα βελτιωθούν και η κρίση θα ξεπεραστεί», συμπληρώνει.

Βέβαια δεν είναι όλα τα αστεία εντελώς ακίνδυνα: ρεπορτάζ των New York Times κάνει λόγο για δεκάδες περιπτώσεις χρηστών που πείστηκαν από κάποιο διαδικτυακό meme σχετικό με αντίδοτο στον κορωνοϊό, τρέφοντας **φρούδες** ελπίδες για να αποκτήσουν σχετικά αντισώματα. Υπάρχει φυσικά και η χαιρεκακία, ωστόσο, πολύ πιο συχνά είναι η **ενσυναίσθηση** και το αυθόρμητο χιούμορ που κατανοούμε όλοι άμεσα, λόγω της παράδοξης κοινής πραγματικότητας. Τέτοια είναι η δύναμη του γέλιου, που γιατροί και ερευνητές **του** Πανεπιστημίου του Άμστερνταμ και του KU Leuven έχουν ήδη δημιουργήσει μια συλλογή από ανέκδοτα, ξεκαρδιστικά **«τιτιβίσματα»** και κάθε λογής αστείο περιεχόμενο σχετικό με τον κορωνοϊό για να μοιραστούν με τους γενναίους εργαζομένους τής υγειονομικής περίθαλψης στη χώρα. Εκτιμούν πως το χαμόγελο είναι το λιγότερο που μπορούμε να τους προσφέρουμε ως κοινωνία –πλάι στο χειροκρότημα– και ζητούν από χρήστες να μοιραστούν και τις δικές τους αστείες προτάσεις. (408 **λέξεις**)

Με σχόλια [kk1]: Παρατηρούμε τον τρόπο που επιλέγει ο συγγραφέας να αναπτύξει τις ιδέες του. Εξετάζουμε τα μέσα που αξιοποιούνται ώστε να επιτευχθεί η συνοχή και συνεκτικότητα της παραγράφου. Παρατηρούμε τις λέξεις που συμβάλλουν στη δημιουργία συνοχής

Με σχόλια [kk2]: Ζητούμε να γίνει αλλαγή των λέξεων με συνώνυμες ώστε το ύφος του κειμένου να γίνει πιο επίσημο.

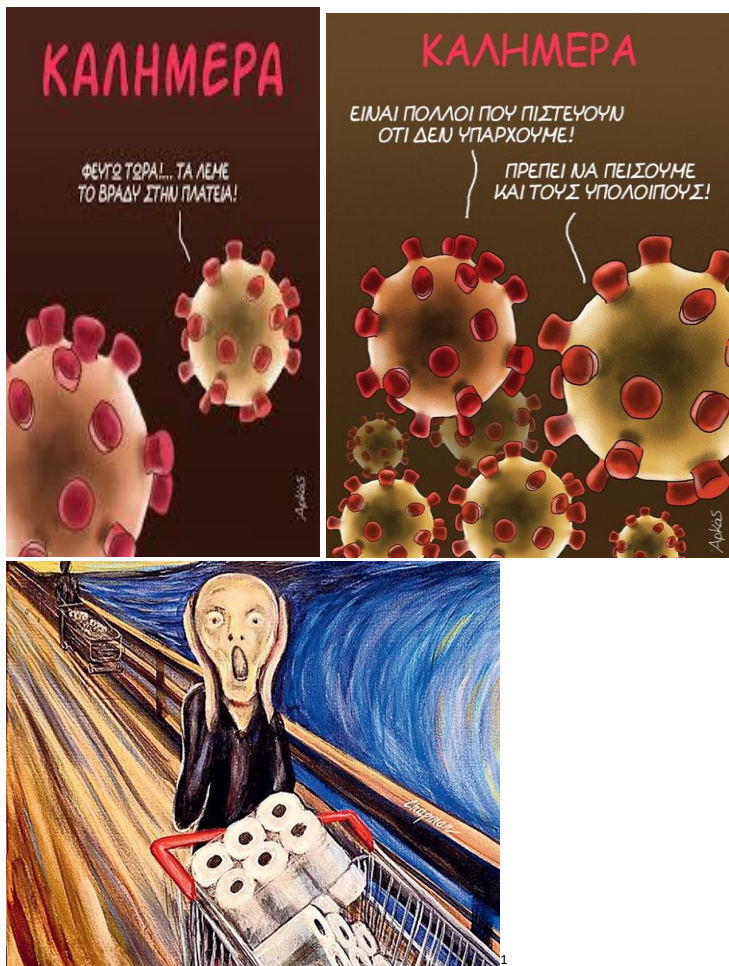
Με σχόλια [kk3]: Επισημαίνουμε τη χρήση των εισαγωγικών και ζητάμε να σχολιαστεί η λειτουργία τους.

Με σχόλια [kk4]: Η αναφορά σε πρόσωπα κωμικών ηθοποιών σε τι εξυπηρετεί ως προς την επίτευξη του στόχου του συγγραφέα; Για ποιο λόγο παρατίθενται αυτούσιες οι απόψεις τους; Πού νομίζετε ότι στοχεύει ο συντάκτης του κειμένου μέσα από αυτή του την επιλογή;

Με σχόλια [kk5]: Για ποιο λόγο γίνεται χρήση της συγκεκριμένης λέξης; Να περιγραφεί αναλυτικά πώς επιτυγχάνεται η συνοχή στη συγκεκριμένη παράγραφο.

Με σχόλια [kk6]: Σε τι συμβάλλει η επιλογή του συγκεκριμένου τρόπου ανάπτυξης της παραγράφου;

Με σχόλια [kk7]:



¹ Η **Κραυγή**» (Νορβηγικά: *Skrik*, 1893 και 1910^[4]) είναι ο τίτλος μιας σειράς από [εξπρεσιονιστικούς](#) ζωγραφικούς πίνακες του [Νορβηγού Έντβαρτ Μουνκ](#) (*Edvard Munch*), που απεικονίζει μια αγωνιώσα μορφή με φόντο ουρανό σε χρώμα κόκκινο του αίματος. Θεωρείται από μερικούς πως συμβολίζει το ανθρώπινο είδος κάτω από τη συντριβή του υπαρξιακού τρόμου.



Διαδικασίες κατανόησης του νοήματος, της οργάνωσης και της μορφής των κειμένων- Κατανόηση – Ερμηνεία

Το κείμενο είναι ένα διαδικτυακό άρθρο. Ποιος κατά τη γνώμη σας είναι ο στόχος του συγγραφέα και πώς τον επιτυγχάνει; Σε ποιο κοινό πιστεύετε ότι απευθύνεται; Αναφερθείτε σε σημεία του κειμένου που αποδεικνύουν την απάντησή σας.

Ποια είναι η θέση του γέλιου κατά τον συγγραφέα ως μέσου αποτροπής του πανικού;

Παρατηρήστε τις γελοιογραφίες. Ποιος νομίζετε ότι είναι ο στόχος τους; Με ποια μέσα τον πετυχαίνουν;

Μπορείτε να εξηγήσετε αν υπάρχει σύνδεση μεταξύ του άρθρου που διαβάσατε και των γελοιογραφιών που σας δίνονται;

Το χιούμορ που χρησιμοποιείται έχει κάποιον / ους στόχο/ους;

Ποια είναι η πρόθεση πίσω από τις δύο πρώτες γελοιογραφίες και πώς το χιούμορ εξυπηρετεί τον σκοπό του γελοιογράφου;

Ποιον τίτλο θα επιλέγατε για τη δεύτερη γελοιογραφία. Τι είναι αυτό που παράγει κατά τη γνώμη σας το κωμικό αποτέλεσμα και για ποιο λόγο;

Ποια η λειτουργία του τελευταίου Μιμιδίου ;

Ενδεικτικό κριτήριο αξιολόγησης

Θέμα 1^ο

Ερώτηση κατανόησης: (Κλειστού τύπου)

1. Να σημειώσετε αν το περιεχόμενο των προτάσεων είναι Σωστό ή Λάθος και να αιτιολογήσετε την απάντησή σας παραθέτοντας το αντίστοιχο σημείο του κειμένου που αναφέρεται στην αλήθεια ή όχι της πρότασης.

1. Στο κείμενο τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης παρουσιάζονται ως η διέξοδος των πολιτών απέναντι στα δεινά της πανδημίας.
 2. Ο συντάκτης αμφισβητεί τη δυνατότητα σύνδεσης των επώδυνων γεγονότων της ζωής με το χιούμορ.
 3. Η τάση των κωμικών να συνεχίζουν εν μέσω πανδημίας να διοργανώνουν χιουμοριστικές παραστάσεις εμφανίζεται ως θετικό βήμα από τον συντάκτη του άρθρου.
 4. Η δύναμη του γέλιου φέρεται να έχει θεραπευτικές ιδιότητες.
 5. Ο συγγραφέας πιστεύει στην επικινδυνότητα αξιοποίησης του χιούμορ ως πιθανού μέσου παραπληροφόρησης του κοινού.
- II. Να αποδώσετε περιληπτικά τη βασική θέση του συγγραφέα ότι το γέλιο συνιστά μέσο αποτροπής του πανικού. (σε 55 -60 λέξεις)

Θέμα 2^ο

- III. 1. Να αιτιολογήσετε τον τρόπο σύνδεσης της 2^{ης} και 3^{ης} παραγράφου του κειμένου. Για ποιον λόγο πιστεύετε ότι ο συγγραφέας την επιλέγει; Ή

1. Ποια είναι η πρόθεση του συντάκτη στην πρώτη παράγραφο του κειμένου και πώς η επιλογή αυτού του τρόπου ανάπτυξης των ιδεών του υπηρετεί την πρόθεση αυτή;

- IV. 1. Να βρείτε συνώνυμες λέξεις για το υπογραμμισμένο κομμάτι του κειμένου ώστε να μετατραπεί το ύφος σε πιο επίσημο όπου είναι δυνατόν:

Νομίζω πως τα ανέκδοτα για τα **τραυματικά** (συγκλονιστικά) και τρομακτικά γεγονότα είναι απλά **αναπόφευκτα** (απαραίτητα). Το να **αναζητεί** (επιδιώκει) κανείς το φως σε κάτι σκοτεινό είναι ανθρώπινη ανάγκη, πόσο μάλλον όταν οι περισσότεροι άνθρωποι στον πλανήτη αντιμετωπίζουν την ίδια **απροσδόκητη** (ανέλπιστα / καινοφανή) πραγματικότητα (...)ρεπορτάζ των New York Times κάνει λόγο για δεκάδες περιπτώσεις χρηστών που πείστηκαν από κάποιο διαδικτυακό meme σχετικό με αντίδοτο στον κορωνοϊό, τρέφοντας **φρούδες** (ψεύτικες / μάταιες) ελπίδες για να αποκτήσουν σχετικά αντισώματα. Υπάρχει φυσικά και η χαιρεκακία, ωστόσο, πολύ πιο συχνά είναι η **ενσυναίσθηση** (εμπάθεια) και το αυθόρμητο χιούμορ που κατανοούμε όλοι άμεσα, λόγω της παράδοξης κοινής πραγματικότητας

2. Να εξηγήσετε τη λειτουργία των εισαγωγικών στη δεύτερη παράγραφο του κειμένου.
3. Πώς ο συγγραφέας επιχειρεί να επικοινωνήσει το μήνυμά του στον αναγνώστη και ποιες γλωσσικές επιλογές χρησιμοποιεί για να το πετύχει;

- V. Παραγωγή λόγου

Σε μια ομιλία που απευθύνετε ως εκπρόσωποι του δεκαπενταμελούς στην ολομέλεια του σχολείου σας, προσπαθήστε να εξηγήσετε τη σημασία αξιοποίησης του χιούμορ για τη διαχείριση δύσκολων καταστάσεων της καθημερινότητας στη ζωή των εφήβων

και των ενηλίκων και διαχωρίστε τις περιστάσεις, όπου η χρήση του θα πρέπει να αποφεύγεται. (250 – 300 λέξεις)

(αποφόρτιση αρνητικών συναισθημάτων, πρόκληση γέλιου και χαλάρωσης, θετική / αισιόδοξη αντιμετώπιση της ζωής/ έλεγχος άγχους, ενίσχυση - κουράγιο – δύναμη για την επίτευξη στόχων, εξισορρόπηση δύσκολων καταστάσεων

Πρέπει να αποφεύγεται όταν το χιούμορ μετατρέπεται σε σαρκασμό / ειρωνεία: Τότε πληγώνει, μπορεί να δημιουργήσει εντάσεις, υποδηλώνει κακεντρέχεια και απουσία ενσυναίσθησης. → Θα πρέπει να αξιοποιείται στην κατάλληλη περίσταση, με τους κατάλληλους ανθρώπους, ώστε να είναι ευεργετικό.)